

Skipulagsstofnun
b.t. Sigurðar Ásbjörnssonar
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 3. mars 2023
UST202301-360/A.P.
10.05.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - matsáætlun - eldsneytisframleiðsla á Grundartanga

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 24. janúar sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um ofangreinda matsáætlun.

Starfsemin er háð starfsleyfi Umhverfisstofnunar skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Stofnunin minnir á að málshraðaviðmið stofnunarinnar fyrir útgáfu starfsleyfa er allt að 240 dagar.

Framkvæmdarlýsing

Qair Iceland ehf. (hér eftir nefnt framkvæmdaraðili) stefnir að því að setja upp framleiðslu á vetni með rafgreiningu og eftir atvikum áframvinnslu á ammoníaki, metanóli eða metan.

Grunnurinn fyrir framleiðslu efnanna er sá sami, þ.e. framleiðsla á vetni. Metan og metanól kalla á notkun á koltvísýringi. Metan er gas en metanól vökvi við umhverfishitastig. Ef ákveðið verður að framleiða ammoníak þá er vetni framleitt eins og fyrir metan og metanól en köfnunarefni er svo fangað úr andrúmslofti til að framleiða lokaafurðina.

Mat á umhverfisáhrifum

Í umhverfismati verða teknir fyrir eftirfarandi umhverfisþættir: loftgæði, hljóðvist, landnotkun, ásýnd, atvinnulíf og samgöngur, ferskvatn og sjór, vistgerðir, gróðurfar, lífríki, loftslag, náttúruvá og áhætta vegna efnanotkunar. Einnig verður fjallað um áhrif framkvæmdarinnar á menningarminjar, atvinnulíf og samgöngur.

Í matsáætlun kemur fram að framleiðsla vetnis sé sá þáttur í framleiðsluferlinu sem notar mest ferskvatn.

Á þessu stigi er ekki ljóst hvernig framkvæmdinni verði háttáð og enn eru margir þættir óvissir þar sem ekki hefur verið tekin ákvörðun um hvaða efni verði framleitt. Umhverfisstofnun telur þó matsáætlunina skýra og vel framsetta og að fyrirhugað sé að meta áhrif framkvæmdarinnar á þá umhverfisþætti sem mestu máli skipta. Stofnunin leggur áherslu á að umhverfismatið verði gert með fullnægjandi hætti og í samræmi við matsáætlun.

Umfang

Umhverfisstofnun telur jákvætt að skoðuð verði framleiðsla á metani, metanóli og ammoníaki í umhverfismati og að umhverfisáhrif framleiðslu þessara efna verði metin og borin saman. Stofnunin telur ekki ljóst hvort um eiginlega valkostagreiningu sé að ræða en telur áriðandi að gerð verði ítarleg greining á umhverfisáhrifum vegna framleiðslu efnanna í samræmi við lög nr. 111/2021 um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Í töflu 6-1 í matsáætlun kemur fram að fyrir framleiðslu á 100.000 tonnum á ári af metanóli þarf 130 MW af raforku, 2,5-3,5 ha landsvæði og 7-9 l/sek af vatni. Fyrir 25.000 tonna framleiðslu af metani á ári þarf 27,5 MW, 1,2 ha landsvæði og 7-9 l/sek af vatni. Fyrir 230.000 tonna framleiðslu af ammoníaki á ári þarf 280 MW af raforku, 15-20 ha landsvæði og 20-25 l/sek af vatni. Þessar stærðir miðast við einn fasa en í matsáætlun kemur fram að framleiðslan verði byggð í þremur fösúm. Gera má því ráð fyrir að þessar tölur þrefaldist við fulla framleiðslu. Stofnunin telur að skýra megi betur í umhverfismatsskýrslu hvers vegna þetta umfang er valið fyrir hvert efni.

Úrgangur

Fram kemur að úrgangur frá framleiðslunni verði mjög lítill. Umhverfisstofnun bendir þó á mikilvægi þess að fjalla ítarlega um úrgangsmyndun og meðhöndlun úrgangs í umhverfismatsskýrslu.

Orka

Í matsáætlun kemur fram að fullbyggð geti framleiðslan notað um 840 MW af raforku en að orkuöflun sé einn af lykilþáttum í því hvernig verkefnið þróast. Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að fjallað sé um þennan þátt framkvæmdarinnar í umhverfismati.

Vatn

Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að fjallað verði ítarlega um vatnspörf framkvæmdarinnar en fram kemur að framleiðsla vetnis krefst töluverðs vatns. Stofnunin vekur athygli á mikilvægi þess að fjallað sé um það vatnshlot sem fyrirhugað er að vatnstakan fari fram í og hver möguleg áhrif á magnstöðu grunnvatns eru. Grunnvatnshlot þurfa að ná umhverfismarkmiðum sínum um góða magnstöðu, skv. reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun. Stofnunin bendir á lög um stjórn vatnamála nr. 36/2011 og vatnaáætlun Íslands 2022-2027.¹ Orkustofnun veitir leyfi fyrir nýtingu á grunnvatni skv. lögum nr. 57/1998 um rannsóknir og nýtingu á auðlindum úr jörðu.

Virðingarfyllt,

Agnes Þorkelsdóttir

sérfræðingur

Rakel Sæmundsdóttir

sérfræðingur

¹ [Vatnaáætlun 2022-2027 - Copy \(1\).pdf \(ust.is\)](#)